

I

(Uznesenia, odporúčania a stanoviská)

ODPORÚČANIA

RADA

ODPORÚČANIE RADY

z 12. júla 2011,

ktoré sa týka národného programu reforiem Portugalska na rok 2011

(2011/C 216/01)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

keďže:

(1) Európska rada 26. marca 2010 schválila návrh Komisie o iniciovaní novej stratégie pre zamestnanosť a rast nazvanej Európa 2020, založenej na posilnenej koordinácii hospodárskych politík, ktorá sa zameria na kľúčové oblasti, v ktorých sú potrebné opatrenia na oživenie potenciálu Európy v oblasti udržateľného rastu a konkurencieschopnosti.

(2) Rada 13. júla 2010 prijala odporúčanie týkajúce sa všeobecných usmernení k hospodárskym politikám členských štátov a Únie (2010 až 2014) a 21. októbra 2010 prijala rozhodnutie týkajúce sa usmernení politík zamestnanosti

členských štátov⁽¹⁾, ktoré spolu tvoria „integrované usmernenia“. Členské štáty boli vyzvané, aby integrované usmernenia zohľadnili vo svojich vnútroštátnych hospodárskych politikách a politikách zamestnanosti.

(3) Komisia 12. januára 2011 prijala prvý ročný prieskum rastu, čo znamená začiatok nového cyklu hospodárskeho riadenia v EÚ a prvý európsky semester *ex ante* a integrovanej koordinácie politiky, ktorá je zakotvená v stratégii Európa 2020.

(4) Európska rada 25. marca 2011 schválila priority fiškálnej konsolidácie a štrukturálnej reformy (v súlade so závermi Rady z 15. februára a 7. marca 2011 a v nadväznosti na ročný prieskum Komisie v oblasti rastu). Zdôraznila potrebu dať prioritu obnoveniu stabilných rozpočtov a fiškálnej udržateľnosti, zníženiu nezamestnanosti prostredníctvom reforiem pracovného trhu a vynaloženiu nového úsilia na posilnenie rastu. Požiadala členské štáty, aby tieto priority premietli do konkrétnych opatrení, ktoré zahrnú do svojich programov stability alebo konvergenčných programov a do svojich národných programov reforiem.

(5) Európska rada 25. marca 2011 takisto vyzvala členské štáty, ktoré sa zúčastňujú na Pakte Euro Plus, aby svoje záväzky predložili včas na to, aby mohli byť zaradené do ich programov stability alebo konvergenčných programov a do ich národných programov reforiem. V národnom programe reforiem Portugalska nie sú výslovne uvedené špecifické záväzky a opatrenia na rok 2011, ale predpokladá sa, že budú predložené Európskej rade.

⁽¹⁾ Rozhodnutím Rady 2011/308/EÚ z 19. mája 2011 o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov (Ú. v. EÚ L 138, 26.5.2011, s. 56) sa stanovuje, že sú naďalej platné aj v roku 2011.

- (6) Dňa 23. marca 2011 portugalská vláda predložila program stability na obdobie rokov 2011 – 2014 do národného parlamentu, ktorý ho zamietol. Dňa 19. apríla 2011 portugalská vláda predložila národný program reforiem. Navrhované makroekonomické a fiškálne scenáre, ako aj odporúčania politického charakteru sa dostali do úzadia podpísaním memoranda o porozumení 17. mája 2011.
- (7) Dňa 17. mája 2011 Rada prijala vykonávacie rozhodnutie 2011/344/EÚ o sprístupnení strednodobej finančnej pomoci pre Portugalsko na obdobie troch rokov 2011 – 2014 v súlade s nariadením Rady (EÚ) č. 407/2010 z 11. mája 2010, ktorým sa zriaďuje európsky finančný stabilizačný mechanizmus ⁽¹⁾. Sprievodné memorandum o porozumení podpísané v ten istý deň a jeho následné doplnky stanovujú podmienky hospodárskej politiky, na základe ktorých sa finančná pomoc čerpá.
- (8) V roku 2010 rástol HDP Portugalska tempom 1,3 %. Popri veľkom zvýšení vývozu, tento pozitívny rast sa dosiahol vďaka výnimočným faktorom, ktoré podporili súkromnú spotrebu. Vývoj cien a nákladov nebol dostatočný na podporu konkurencieschopnosti v dostatočne rýchlej miere, aby Portugalsko zvrátilo svoj deficit bežného účtu, ktorý bol v roku 2010 vysoký, dosahoval až 10 % HDP. Celkovo slabá ekonomika a prudké zvýšenie nezamestnanosti (11,2 % koncom roku 2010) sa prejavili vo vysokom deficite verejných financií, ktorý v roku 2009 presiahol 10 % HDP a v roku 2010 9 % oproti 3,5 % v roku 2008. Nepriaznivý vývoj verejných financií spojený s pesimistickým výhľadom hospodárskeho rastu nedávno viedol k zníženiu dôvery a stupňujúcemu tlaku na trhoch so štátnymi dlhopismi, čo vyvolalo obavy o udržateľnosť jeho verejných financií. Po tom, čo ratingové agentúry niekoľkokrát po sebe znížili rating portugalských dlhopisov, sa krajina stala neschopná refinancovania vlastných potrieb pri kurzoch, ktoré by boli zlučiteľné s dlhodobou fiškálnou udržateľnosťou. Zároveň bankový sektor, ktorý je vo veľkej miere závislý od zahraničných zdrojov financovania, najmä v rámci eurozóny, bol čoraz viac odrezaný od trhového financovania.
- (9) Portugalsko sa zaviazalo implementovať hospodársky a finančný ozdravný program s cieľom obnoviť dôveru v jeho štátne dlhopisy a bankový sektor a podporiť rast a zamestnanosť. Ustanovujú sa v ňom komplexné opatrenia na troch frontoch: i) dôveryhodná a vyvážená stratégia fiškálnej konsolidácie, podporená štrukturálnymi fiškálnymi opatreniami a lepšou fiškálnou kontrolou; ii) hlboké štrukturálne reformy vrátane reforiem na trhu práce a výrobkov sústredené na začiatok obdobia; a iii) úsilie zabezpečiť finančný sektor proti neriadenej zníženiu dlhového investovania prostredníctvom trhových mechanizmov podporených záložnými nástrojmi.
- (10) Komisia posúdila národný program reforiem. Zohľadnila nielen ich význam pre udržateľnú fiškálnu a sociálno-ekonomickú politiku v Portugalsku, ale aj to, či sú v súlade s pravidlami a usmerneniami EÚ vzhľadom na všeobecnú potrebu posilniť celkovú správu ekonomických záležitostí EÚ tým, že sa v rámci prijímania budúcich vnútroštátnych rozhodnutí poskytnú vstupy na úrovni EÚ. Za tohto stavu Komisia zdôrazňuje naliehavú potrebu realizovať plánované opatrenia na dosiahnutie súladu s vykonávacím rozhodnutím Rady 2011/344/EÚ,

TÝMTO ODPORÚČA Portugalsku:

realizovať opatrenia stanovené vo vykonávacom rozhodnutí Rady 2011/344/EÚ a podrobnejšie rozpracované v memorande o porozumení zo 17. mája 2011 a jeho následných doplnkoch.

V Bruseli 12. júla 2011

Za Radu
predseda
J. VINCENT-ROSTOWSKI

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 118, 12.5.2010, s. 1.